

Bohoslužby v Javorníku 11.února 2018

Mk 1,40-45

Milé sestry, milí bratři, Ježíš začal působit v docela velikém stylu. Netrvalo moc dlouho a rozšířila se o něm pověst skvělého učitele a snad ještě lepšího léčitele. V synagoze v Kafarnaum vyhnal zlého ducha z posedlého člověka. Celý večer pak uzdravoval mnohé další nemocné. Totéž se začalo dít po celém kraji. Sice vždycky poznamenal, že by o tom neměli moc mluvit, ale jsou věci, které se tutlat nedají. Vždyť se vrací naděje, přichází nový život. Uzdravení z nemocí a různých posedlostí snímá z člověka pouta, kterými byl téměř beznadějně svázán. Kdo by se neradoval z takového projevu Boží moci? Vždyť je zjevné, že Bůh vstupuje do lidského světa s něčím, co tu dlouho nebylo, na co však lidé dlouho čekali. Jestliže se mohli ptát, kde je jejich Bůh, nyní zaznívá jasná odpověď: Bůh navštívil svůj lid. Vrací se tak slavné doby velkých proroků a králů.

Bezesporu největším důvodem k této radosti je množství uzdravení, která Ježíš konal. Slovo je také důležité, ale slov slyšeli lidé už hodně. Ovšem vidět Boží moc na vlastní oči, to je něco zcela jiného. Proto také přichází další a další zájemci. Jedním z nich je i člověk nemocný opravdu velice vážně. Je postižený malomocenstvím. To je něco, co člověka zabíjí hned dvakrát. Jednou po té tělesné stránce, postupný rozpad tkání nakonec končí smrtí. Podruhé umírá tím, že je vyloučen ze společenství svého lidu, je vyloučen z bohoslužby a vůbec čehokoliv, co se týká Hospodina. Je nečistý. A to má v Mojžíšově zákoně hodně silný zvuk. Když je někdo nečistý, tak prostě není hoden toho vyskytovat se před Boží tváří. Bohoslužebného života se mohli účastnit jen ti, kdo zachovávali skutečnou rituální čistotu. To není ani tak o tom, jestli je třeba člověk vykoupáný nebo ne. Rituální čistota zahrnuje dokonalost po všech stránkách tedy po té tělesné i duchovní. Nakažlivá nemoc stejně jako neusmířený hřích, to bylo něco, co člověka odlučovalo od Boží tváře a tím i možnosti získání života. Podle Mojžíšova zákona byl rozhodčím v otázkách malomocenství kněz. Jediná naděje tak spočívala v tom, že Hospodin způsobí zvrát ve stavu člověka, obrátí jeho cestu od postupného umírání k životu. Něco podobného kdysi potkalo dokonce i pohanského velitele. Byl to nepřítel Božího lidu a přesto jej prorok Eliša dokázal očistit od jeho malomocenství. Proč by to nyní nemohl dokázat i Ježíš? Je-li s ním Boží moc, přichází-li v jeho jednání právě tato veliká naděje k Božímu lidu, pak je nadějí i tomu, kde je stížen malomocenstvím. Proto malomocný přichází až k Ježíši, hledá právě u něj pomoc.

Prosba toho malomocného je velice inspirativní. Chceš-li, můžeš mne očistit. Ten malomocný vůbec nepochybuje o Ježíšově moci. Ví, že toho mocen je. Avšak být něčeho mocen, to ještě není všechno. Je třeba také chtít, mít nějaký důvod, proč svou moc použít, proč jednat. A u Ježíše ten malomocný nachází jediný důvod, proč by ho měl uzdravit. Prostě chce. Jak vidíme dále, je to odkaz k Boží milosti. Ježíš se nad tím člověkem smilovává, dotýká se ho a tím uzdravuje. Nevychází z žádné povinnosti, nekoná žádný obchod. Vychází skutečně jen z toho, že se slitovává. To je samozřejmě odkaz i k nám a naší situaci před Bohem. Vždyť jsme na tom velice podobně jako ten malomocný člověk. Naše cesta k Bohu je docela komplikovaná. Bůh je svatý a před svou tváří nesnese nic nesvatého. My jsme na tom dost bledě. Vždyť, čím se chceme před Bohem chlubit? Nač spoléhat? Kam vede naše jednání, co přináší? Myslím, že v mnohém jsme na tom právě jako ten malomocný člověk. Pomalu umíráme, rozpadáme se. Tím nemyslím přirozené stárnutí organismu a odumírání různých buněk. Toto je něco nepřirozeného. A vychází to právě z toho, že jsme ztratili vztah s Bohem, jeho blízkost. Prostě jsme se od něj odtrhli jako od zdroje svého života. Stačí se jen častokrát podívat na to, co se v našich životech děje a myslím, že je dobře patrná absence Boží autority, Božího řádu. Prožíváme tak malomocenství, které nevychází z postupného rozpadu našeho těla, ale postupně se rozpadá naše lidství, náš celkový život.

Označení malomocenstvím je docela příhodné. Máločeho jsme mocni, málo co zmůžeme. To docela odpovídá naší situaci. V mysli si kolikrát říkáme, že toho zvládneme hodně, ale pak zjistíme, že mnoha věcem jsme nuceni jen bezmocně přihlížet. Začínáme zjišťovat, že není v našich silách zabránit rozkladu nejen našeho těla, ale ani rozkladu našich vztahů, života lidí kolem nás, rozkladu hodnot a základů, na kterých by měla stát naše společnost. Pocit nemohoucnosti je umocněn ještě tím, že najednou není ani naděje na změnu. Hledání nějaké cesty končí nezdarem, protože není v našich možnostech ovlivnit běh věcí kolem nás. Často to pak pokračuje i bezradností nad vlastním životem. Co v něm máme konat jinak, abychom byli spokojeni? Jak zvrátit ty mnohé pády, po kterých sice vstáváme, ale jen proto, abychom vzápětí zase mohli upadnout? Je to někdy jako chůze po zledovatělém kopci. Dá se to zvládnout jedine tehdy, když nám podá ruku někdo, komu to neklouže, kdo stojí pevně. Tato pomocná ruka se k nám natahuje v Ježíši z Nazareta. Tak jako malomocný z toho, co slyšel, poznal, že jen Boží moc působící v Ježíši zde něco zmůže, i my můžeme poznávat z toho, co poznáváme o Bohu, že jen Boží milost zjevená skrze Ježíše Krista nás může odvrátit od cesty vedoucí k jistému zániku a přivést na cestu k životu.

Vypadá to, že uzdravení skrze Ježíše není zase žádná veliká věda. Jen se dotýká člověka a důvod jeho nečistoty odchází pryč. I v našem životě vlastně stačí málo, abychom byli zase čisti před Bohem, abychom se uzdravili. Bůh se nás dotýká skrze Ježíšův kříž. Na něm je smyta naše vina. A nám stačí ser k tomu všemu přiznat ve svém pokání, v pokleknutí před Bohem a prosbě, kterou vynesl ten malomocný. Chceš-li můžeš nás očistit, zachránit. Ten největší díl nějaké činnosti zde spočívá tedy v tom, že člověk Ježíše vyhledává a padá před ním na kolena.

Dál už to opravdu pro nás není taková věda. Dál už jedná Bůh.

Uzdravení toho malomocného má takovou pozoruhodnou dohru. Ježíš mu pohrozil, aby to nikde neříkal. A pak ho posílá, aby se ukázal kněžím. Zdá se to nepochopitelné a zbytečné. Nepochopitelné v tom, že přeci se stal zázrak a měli by to všichni ostatní vědět. A zbytečné v tom, že přeci on sám vidí jasně, že byl uzdraven a tak pohled kněze je nějak navíc. Bude zdráv i bez něj. Jenže to je docela otázka. Pokud to Ježíš zdůrazňuje, nějaký smysl to určitě má. Můžeme ho vidět třeba v tom, že Ježíši nejde jen o uzdravení malomocného, ale o uzdravení člověka v jeho vztahu k Bohu. Zázrak je proto úžasná věc, ale nesmí v tom zaniknout, že Bůh dal člověku nějaká pravidla, že pořád platí jeho Zákon. I když jsme ospravedlněni Boží milostí, neznamená to přeci, že by hřích přestal existovat, že bychom si na něj měli přestat dávat pozor. Stále mu můžeme podlehnout, stále je to zápas. Teď ale k tomu zápasu máme mocného pomocníka. Víme, že hřích nás nedělí od Boha definitivně. Tato definitivita je překlenuta Boží milostí, obětí Ježíšovou. Je tedy nyní na nás, jak se zachováme po setkání s touto milostí. Půjdeme dál svou cestou jen s vědomím, že Bůh nám něco úžasného dal, ale jinak se nic nemění? Nebo se vydáme jeho cestou, což v tomto případě znamená nechat si uzdravení potvrdit knězem? Boží milost je pomocná ruka, abychom se navrátili na cestu Hospodinovu. To znamená, že uzdravení, které se v našich životech děje dotykem Boží laskavosti, není jen zázrakem, který se zase ztratí někde v proudu našeho života. Je to pozvání blíž k Bohu, důkaz toho, že Boha a jeho cestu života můžeme najít, protože Bůh je blízko, je dosažitelný.

Nad uzdravením malomocného si můžeme uvědomit, že Ježíš nepřichází jako zakladatel nějakého zcela nového náboženství. Není samozvaným majitelem neznámé božské moci. Přichází do určitého kontextu, tedy navazuje na to, co Boží lid zná. Pro nás to znamená, že jeho zvěstování milosti navazuje na konkrétní lidskou vinu. Není obecnou výzvou k tomu, aby se člověk změnil v nějakém svém obecném jednání bez vazby na svou minulost. Boží uzdravení je výzva k obrácení od konkrétní cesty, kterou člověk šel. Hříchy, které spoutávají naše životy, jsou konkrétní. Vina, které jsme se dopustili, není jen obecným konstatováním o lidské hříšnosti a sklonu ke zlému, ale je konkrétním činem, proti konkrétním lidem. To si musíme také stále znovu uvědomovat. Nedělí nás od Boha jen hříšnost zděděná po Adamovi, dělí nás i naše konkrétní jednání. Proto cesta k životu, uzdravení z toho našeho malomocenství, z bezmoci nad stavem našeho života a tak podobně, to nejsou jen symbolické úkony, i když tak mohou někdy vypadat. Ježíš přeci tomu malomocnému řekl, aby se šel ukázat knězi na svědectví. Byl jsem bezmocný, ale Bůh mne uzdravil, Bůh mne nějakým způsobem změnil. Možná nám připadne zbytečné o tom s druhými mluvit. Ale nezapomeňme, je to také jim na svědectví. Vždyť Boží moc v tomto světě působí stále a působí právě v tom, že nás vyvádí z beznaděje a dává našemu životu nový směr. A tato změna směru je něco konkrétního, co se neděje jen v naší mysli, ale ukazuje se to také v našich činech, našem jednání. Když nás Bůh uzdravil, je dobré, když je v našem životě také vidět, že Bůh je jeho Pánem.

neděle 11.února 2018

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:33 -

Pane Ježíši, smíme poznávat tvoji velikou moc. Děkujeme, že svým dotekem nás uzdravuješ a prosíme dej, ať také toto uzdravení může být svědectvím tvé milosoti a lásky, svědectvím tvé otevřené náruče světu kolem nás.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }